

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisile nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrației „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an 240 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concursuri, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei.
Pe jumătate de an 120 „		
Pe un pătrar de an 60 „		
Un număr 5 Lei.		
Pentru străinătate pe un an 300 Lei.		

Preocupări spirituale.

Puțini sunt cei ce au înțeles sensul misiunii Celui ce a zis: „Eu sunt adevărul și viața”. Căci dacă vom pune pe Hristos și sufletul modern față în față, vom observa de bună seamă că așa numitul suflet modern, cuprinde o întreagă multiplicitate de stări spirituale, cari totuși le putem sintetiza la câteva categorii de stări fundamentale. Odată e vorba de intelectualul unilateral, pe care cultura cărților profane l-a înstrăinat tot mai mult, de orice cunoaștere a vieții spirituale, și a propriei sale ființe. Un alt tip este omul laic devenit mașină, fiind așa de obicinuit cu gândirea mecanică, așa de concentrat asupra legilor dinamice externe, încât pentru el, dinamica lui Hristos este o lume inaccesibilă; și în sfârșit avem pe materialistul care stă încătușat în formulele legilor naturale, și rob patimilor sale, încât a pierdut orice cale către adevărul sublim al lumii lăuntrice psihice.

Dacă noi dela un timp încoaci am înregistrat un curent de occidentalizare a gândirii noastre contemporane, constatat e totodată și inutilitatea lui, căci cultura noastră românească în desvoltarea ei naturală nu se poate dispensa de specificul ei național, de ortodoxism. Căci apuseanul mai târziu ca noi s'a convins că adevărata viață n'o poți înțelege decât retrăgându-te din lumea simțurilor și cufundându-te adânc în tine însuși.

Dar și la noi, ca și aiurea, o propagandă abilă și ocultă a favorizat, la adăpostul principiului libertății de conștiință și apariție, răs-

pândirea a atâtor feluri de erezii științifice și la înmulțirea sectelor religioase, mergând noi astfel cu pași repezi spre destrămarea unității noastre sufletești, căreia i-a urmat prăbușirea materială în care ne aflăm. Cetățeanul nostru urmărește și el cu aceeași aviditate ca și apuseanul, conturile dilatate ale unei mașinații ipotetică, sau caută să deslege jocul încrucișat al crizei materiale, tăcându-și din această sterilă agitație, hrană zilnică.

Totuși dedesuptul acestor ritnice preocupări vane, pulsează în penumbră, în ființele noastre, realitățile profunde ale griji de o viață mai mult spirituală. Problemele spirituale apar în fața acestei contemporanități ca nevoi multiple, ce încep a solicita comprehensiunea și capacitatea tuturor.

Întreaga complexitate a vieții colective își caută ordonanțele unei etape organice și echilibrate în învățătura lui Hristos, căci numai el a fost în stare să împreune tot ce nu se putea împreuna: putere și iubire, smerenie și bărbăție, iubire de oameni și cunoaștere de oameni, adevăr și viață.

Biserica noastră a fost prin multele secole marea noastră academie spirituală. Privită fiind chiar numai din punctul acesta de vedere, biserica rămâne incontestabil cel mai puternic sol de rezistență a etnicului nostru pur. Rolul bisericii în activitatea ei de susținere spirituală și de purificare a maselor, a fost însă și este cu mult mai mare. Noi nu prea observăm cât de strâns suntem legați sufletește, de acea viață, pentru că suntem robiți de o viață prea senzuală și prea puțin spirituală; trăim exclusiv

În cel mai din afară eu al nostru, încât în vâltoarea acestor idei înădușite despre putere și viață, cari ne covârșesc, în asemenea situații viața, suferința și învățătura lui Hristos ne apare numai sminteală, nebunie sau pură legendă pioasă.

Personalitatea spirituală trebuie să treacă prin ceace se numește dualism, dacă vrea să-și supună viața sie-și; sufletul trebuie să înceteze a mai fi una cu lumea sensibilă și în același timp trebuie să se desfacă de societatea omească și de toate înclinările și capriciile ei. El e dator să se emancipeze de sub tirania impulsurilor trupești și să-și înțeleagă propriul său rost, în meditație profundă.

Și astfel cetind și recitind noi cărțile sfinte, fără răutate trufașă și voltariană, să reintrăm în bisericile rămase goale, nu pentru a admira arhitectura și pentru a contempla tablourile de pe iconostase și bolți, pentru frumusețea ceremoniilor și a melodiilor duioase și înălțătoare, ci pentruca cetind noi evangheliile, să găsim iarăși pe Hristos și să-l punem în centrul vieții noastre și reintrând în biserică să găsim pe Dumnezeu, ca astfel să îmbrățișăm cu toți înălțimile sublime ale celei mai abstracte iubiri de aproapele și abia atunci vom vedea coborându-se pe pământ pacea, îndestularea și liniștea ce o căutăm!

Petru Toma lic. în teol.

Pe marginea unei conferințe.

În 5 August anul acesta Bănatul a avut prilejul să găzduiască în metropola sa, Timișoara, întreg guvernul țării. Nu „deosebita cinstă” sau „norocosul” prilej, căci nu noi am fost singurii pe cari echipa guvernamentală i-a onorat, făcându-ne amfitrioni merituosi și mai ști? încăreți cu laude. Guvernul mai trecuse și pe la Cluj, deunăzi la Târgu-Jiu, iar mâne-poimâne Dumnezeu știe încotro va mai apuca...

Caut eu acum, după aproape 4 săptămâni trecute, să văd cam ce rezultat binefăcător a avut pentru provincia noastră coborârea din București a înaltelor excelențe în mijlocul nostru. Fără îndoială că vizita făcută Timișorii, și prin aceasta întregului Banat, a prezumat existența anumitor nevoi, a căror soluționare pe loc sau imediat intra în preocuparea căpeteniilor țării.

Consiliul de miniștri n'a desbătut nimic important; ba după relatările gazetelor s'a complăcut în discuții și declarații contradictorii. A urmat o conferință a miniștrilor cu parlamentarii bănățeni. De bună seamă ceva nou în viața noastră constituțională; în orice caz un

mod de mai expeditivă colaborare, care nu poate strica. În această conferință dezideratele bănățene au fost expuse în chip cu adevărat magistral de deputatul Dr C. Corneanu, vicepreședinte al Camerei, membru al consiliului nostru eparhial.

Pe d-l Cornnanu toată lumea îl știe bun bănățan; un fiu al gliei pe care o prețuește și o iubește și căreia vrea, cu bună dreptate, să-i elupte locul convenit în această țară. În toate privințele și cu toate armele cinstite. Dar, d-sa oricât s'ar sili, ca membru al unui partid, și încă al unui partid prin excelență centralist, nu va reuși niciodată să vadă un soare cald și senin pe cerul Banatului. Și iată câteva indicii.

Înainte de toate suspecta muțenie ce și-au impus (sau li s'a impus) gazetărilor, cari — cam știm și noi — ce și cum scriu la asemenea ocazii. Un program de deziderate, cu soluțiunile pe jumătate date, nu află un locșor pentru curiozitatea publicului. Nu, hotărît trebuiau comunicate declarațiile melodramatice, iar chestiunile locale ardent de importante, simplaminte abolite...

Am avut plăcerea să cetim doleanțele Bănătului, expuse de d-l Corneanu, în Foaia noastră diecezană. Nu ne vom încumeta să spunem în jurul acestora altceva decât o sinceră admirație, dar le și privim ca pe ceva utopic, în starea și împrejurările date, amintite mai sus. Căci iată cursul unora din ele.

Obsedat de ideia unei propășiri culturale prin mijlocul de școli și instituții de cultură, s'a făcut interpretul unei dorințe obștești cerând mutarea Academiei de drept din Oradea nu la Cluj, ci la Timișoara. Ori iată că academia orădeană a și primit formele de contopire cu facultatea de drept din Cluj. Aceasta la un interval de aproximativ zece zile dela data când miniștrii, ospătați la Timișoara, au promis ...realizarea tuturor doleanțelor bănățene.

Alta. Se cerea în memoriul fruntașului bănățan *auto conducere* pe seama Băilor-Erculane, mângăritarul munților noștri. Căci statul — rău gospodar — nu profită aproape cu nimic de pe urma exploatării ce administrează însuș acestei stații balneare; el dă camere cu reducere și gratuit tuturor bogătașilor și cumularzilor, în timp ce populația grănicerească — ai cărei strămoși au mai pus câte o cărămidă la falnicele case de oaspeți — doarme prin grajduri, cum dă Dumnezeu! Gospodărindu-se singură, ar avea șansele cele mai frumoase de înflorire, așa însă e o stație oarecare unde statul își trimite trântorii... tot să exploateze în voe. Și în timp ce bănățenii servesc Statului argumente pentru revenirea în privința Băilor-Erculane la sistemul din trecut, o ceată de profitori (puși la cale și ei) cer nimic mai mult decât mutarea plășii Orșova (sic) la județul Mehedinți.

O serie de acte, mâne-poimâne fapte coapte, cari arată la cât poate fi scontată seriozitatea oamenilor politici, în cari binevoitorii noștri fruntași mai au naivitatea să creadă, servindu-i cu de toate.

Un vis zădarnic?

În alte părți, zeci de mii de femei stau în slujba bisericii, fiind pregătite serios pentru rolul lor misionar și lucrând sistematic, constant și cu tot zelul. Pentru început noi ar trebui să ne mulțumim numai cu munca misionară a Doamnelor preotese, fiindcă în realitate, în nouăzeci și cinci procente, rezultatul muncii pastorale depinde dela acele ființe cari sunt soții de preot. Biserica noastră pe baza lungii ei experiențe ar trebui să se intereseze mai mult de soartea Doamnelor preotese, fiindcă rodul ostenelelor ei depinde dela aceste femei, într'o măsură nebănuită încă. Soția preotului, care s'ar pricepe la munca de mântuire a sufletelor și ar avea interes și dragoste pentru ea, ar face mai mult decât toate manualele de pastorală pe care le-a învățat de-a rostul soțul ei în teologie. Câte inițiative nobile potrivite cu locul și cu împrejurările din cutare sat nu ar porni din sufletul Doamnei preotese și cum ar munci cu drag și sistematic părintele apreciat și înțeles, baremi de soția sa. Sufletul femeii este fin, inventiv și răbduriu la culme, care transplantat în munca pastorală ar face minuni. Poporul nostru moare după muzică și cântare și de multeori vezi zeci de case preoțești din care nu răzbat acorduri de muzică ori cântare în nici una dintre cele 365 de zile ale anului. Doamna preoteasă care trăește în mijlocul unui popor muzical ar trebui în mod firesc să fie prima cultivatoare a muzicii românești, dar ce vină poartă dânsa, dacă nimeni din lumea aceasta, nu s'a aflat să-i inspire dragostea față de muzică și să o inițieze în tainele ei. Cum s'ar astrânge fetele dela sat, când s'ar termina timpul muncii, în jurul Doamnei preotese ca să le învețe frumoase cântece naționale și religioase. Câte biserici și câte altare sunt fără nici o podoabă, nu din cauza că nu ar avea cine să le împodobască, dar nu-i cine să lumineze în sufletele țarancelor cu lumina sufletului ei. Ce înfloritoare ar fi în fiecare sat al nostru, reuniunea femeilor ortodoxe, cât ar contribui la împăciuirea sufletelor turburate, la ajutorarea săracilor și orfanilor, dacă le-ar sta în frunte sufletul unei Doamne preotese, cu simț, cu cultură și cu dragoste pentru rolul ei așa de mare și binefăcător.

Da! Toate bune și frumoase, dar pentru orice rol în viață îți trebuie pregătire serioasă, fiindcă vorba lui Bismarck: o patrie se apără cu soldați, dar cu vorbe nu poți face nici un singur soldat, numai cu pregătirea și cu exemplul.

Care fapt ar împedeza diecezele noastre să institue în fiecare an un curs pentru ficele de preoți, învățători și țărani fruntași ca să li se facă o instrucție misionară vorbindu-li-se de problemele sufletești ale neamului și introducându-se în tainele diferitelor dexterități și frumoase și folositoare. Cu timpul și cu moduri cuminte apoi s'ar afla calea cum ar trebui din aceste fete pregătite să se recruteze în viață, Doamnele preotese.

Dacă biserica noastră în numele disciplinei dorește să croiască chipul exterior al fiecărui preot, cu mult mai bine și cu mai mare folos ar putea aplica această disciplină, când ar fi vorba cu cine are dreptul să se însoțească preotul pe o viață întreagă, fiindcă această însoțire în primul rând privește biserica și apoi pe preot.

Prin atenție deosebită, prin grija rară care ar da-o biserica noastră Doamnelor preotese, întreaga noastră propagandă religioasă ar lua un avânt nevăzut încă și ar penetra până în ultima casă românească.

Sufletul femeii în general și sufletul preotesei românești, nu se pot înlocui cu nici o oratorie și cu nici o istețime bărbătească.

Că ce pot femeile evlavioase să facă se poate vedea mai bine din Sfânta Scriptură în care au ridicat pentru vecinicie cele mai frumoase monumente. Ce înduieșător și în acelaș timp admirabil, este chipul Hanaanencii din evanghelie. Câtă iubire, câtă stăruință în sufletul ei și cât de mare sacrificiu aduce această femeie pentru fiica ei. În slujba credinții și nădejzii, ca să-și vadă fiica sănătoasă, își transformă toată ființa încât din chipul femeii nu rămâne decât mama ideală. De ce să lăsăm să se piardă atâta capital de simțire frumoasă, de cugetare ideală și de voință de jertfă din partea acelor femei, mai cu seamă, cari și petrec viața alături de slugii lui Hristos?

Câte suflete harnice s'au pierdut fiindcă nu le-am căutat și nu le-am chemat să facă propagandă religioasă și să aducă marea masă a femeilor noastre la munca pentru Hristos.

Ar fi timpul suprem să formăm baremi atât, suflete de preotese adevărate. Cântecul vechiu și trist, că nu avem bani nu mai are ce căuta în lumea noastră înțelegătoare. Câte instituțiuni folositoare nu s'au ridicat și la noi și la streini din bani mărunți. Cât de mult ar binemerita dela neam și biserica lui, acei conducători ai vieții noastre religioase, cari ar ridica în centrele episcopioilor palatul misionar al femeilor în general și al Doamnelor

preotese în special. Preoți, învățători, medici, profesori, avocați, etc. s'ar găsi destui, cari ar face pe conferențiarul la acest palat, nu numit, ci cu adevărat cultural. Dacă clădirea lui și funcționarea lui întârzie mult, înseamnă că nu vom încă să recunoaștem energiile uriașe și dragostea de lumină, cari zac în sufletul femeilor române.

Dr Ștefan Cioroianu
protopop ort. rom.

Raportul

secretarului F. O. R. secția eparhială,*) citit în adunarea generală din 12 August a. c.

Frați Creștini Ortodoxi,

În vârtejul veacului de acută panică, de indoială, scepticism și necredință; de clătinare a tărilor și de năruiri a tuturor celor sfinte, — ca un ecou pornit din străfunzimi clocotitoare, a ajuns la noi tumultuosul glas de creștinească înfrățire, sub flamurile ortodoxiei noastre românești. Căci, dacă mă gândesc la însuflețirea cu care acum un an și ceva plaurile desmorțite trimiteau murgii nădejzilor lor — de-a lungul și de-a latul acestor încercări hotare — la căldura întremătoare a unui focar de simțiri creștinești, trebuie să credem în puterea noastră și în vitalitatea ortodoxismului străbun.

Fraților, Îmi este preaplăcut dară de prisos a Vă face istoricul întemeierii Asociației noastre, și tot așa antecedentele ei. Justificarea existenței sale o găsim în acceptarea unanimă din sufletele noastre; rațiunea ei astăzi o zorește această generală buimăcare și desorientare. Sufletul ca entitate gingașe ce este, cu manifestările sale, se impune a fi cu atât mai reacționar față cu toatele importanțele și năvălirile materialiste; aici el află cele mai proprii forme de luptă, de apărare și de triumf. Iată, atunci înțelegem toată ardoarea cu care a fost așteptată această mobilizare ortodoxă, preconizată și făcută de cele mai distinse căpetenii ale clerului și poporului de aici. La Cluj, în 5 Martie 1933, s'a manifestat în tumultuoase forme, repunându-se în loc de cinstea Biserica părinților noștri, pe ale carei învățături și tradiții, viitorul nostru își trasează cele mai trainice posibilități de viață.

Frați creștini ortodoxi, plăcuta sarcină cu care mă prezint înaintea fraților Voastre, îmi este de sigur ușurată prin prezența în fruntea noastră a președintelui nostru, care, măcar în plinătatea puterilor sale trupești, a purtat asociația noastră prin cele mai triumfale drumuri. Cuvântul d-sale de deschidere — de bună seamă a atins această chestiune; ne revine însă în acest raport a expune în mod amănunțit, deci cu suficientă amploare și fidelitate, toate momentele de afirmare și acțiune din viața Asociației noastre — dela înființarea secției eparhiale Caransebeș — și până astăzi.

* * *

Potrivit înviațiunilor primite dela Comitetul Central de direcție, secția eparhială Caransebeș a asociației „Frăția Ortodoxă Română” s'a înființat în Dumineca Samarinenței, 14 Mai 1933. Și prin această coincidență minunată, a fundamentării ei în această pentru noi sim-

*) Nicolae Cornean, cons. ref. eparh.

bolică zi, se afirmă dornică a trăi pe tăria nebiruită a duhului; căci duh, duh superior este frăția, iar frăția în ortodoxia românească o simfonie de glorie sub epitrăhul Domnului Dumnezeu.

Convocată aici, în această sală festivă, adunarea noastră de constituire a fost onorată de episcopul bănățean Dr Iosif Traian Badescu, astăzi adormit în Domnul. Întâia și cea din urmă binecuvântare a dat-o el aici F. O. R.-ului, care cu sârg a pornit pe căile binecuvântate de răposatul Episcop.

Vărsând o lacrimă de recunoștință întru memoria aceluia care a invocat ajutorul de Sus pentru întărirea celor dintâi pași în ogorul acestui misionarism — ne facem mai îndăins părtași la îndeplinirea nizuințelor asociației, pe care cel răposat a dorit-o activă, sinceră și însuflețită numai de duhul frățietății și al faptelor bune. Închinând o pioasă clipă memoriei lui, îi zicem cu gândul și cu inima noastră „Dumnezeu să-l ierte”.

Fraților, legătuți în duhul frățietății și al muncii curate, Dumnezeu ne-a trimis darul bucuriei, că nu în deșert ne-am ostenit. Îndată luna următoare, la 18 Iunie 1933 am pornit asemenea Sfinților Apostoli ai Domnului, după modestele dar adânc smeritele noastre puteri să pregătim via cea bună în Logoj, citadela de odinioară a ortodoxismului nostru bănățean.

Programul desfășurat pe o sfântă Duminecă din vara anului trecut, a fost într'adevăr încărcat. Nu voi lua nici aici și nicăiri rol de cronicar al tuturor întâmplărilor dela aceste adunări de organizare a cercurilor protopresbiterale, voi consemna însă pretutindeni punctele mari — galoanele — în jurul cărora s'a desfășurat acțiunea noastră și folosul moral ce s'a recoltat în aceste prilejuri.

Încărcate cu adevărat au fost și sufletele noastre ca și cele ale logojenilor prezenți în chip impunător de mare. Ei — ca și noi — au putut vedea defilând ca într'o poveste cu feți-frumoși toate înălțătoarele vremuri din viața ortodoxiei, înfloritoare aici în fluguri de eroi — preoți și mireni, dascăli de școală confesională, ziaristi și cărturari de slovă bătrână dar aleasă. Minunata espunere a președintelui a avut darul să trezească această conștiință a superiorității creștinești-ortodoxe a Logojului; iar covârșitoarea afluență de credincioși sporită cu prezența atâtor preoți — dintre cari un vrednic diacon a desfășurat subiectul unei prea interesante conferințe despre lumea veche și zorii creștinismului — sunt cheazășie că virtuțile creștinești nasc și renasc altele; că în jurul credinței, păzită de biserica din Logoj cu minunatele ei turnuri reinălțate, cu fiii ei cântăreți plăcuți și neîntrecuți, ortodoxia poate nutri nădejdi de înflorire și strălucire, astăzi și totdeauna.

La 24 Iunie 1933 când creștinătatea serbează ziua în care ceriurile s'au deschis întru primirea pregătorului Legii celei nouă — secția noastră a însemnat o glorioasă pagină, întemeind, în cadre sărbătorești, cercul protopresbiteral Caransebeș. În acest orașel împrejmuit de floarea sufletului românesc-ortodox — el însuș un neînterupt focar de cultură și silinți neaș românești — sărbătoarea Sămzienilor din anul trecut a pus nouă și meritată cunună pe silințele noastre; acestea au fost încoronate aici de un desăvârșit succes. Laudabilul merit nu-l precupețim nici președintelui care ne-a plimbat de-a lungul luminoaselor etape de măriri ortodoxe-creștinești ale trecutului — distins cu atâtea capete încoronate de iluștri vlădici —; nici simțitelor îndemnuri și înviațiunei date asupra Frăției Ortodoxe Române de d-l secretar eparhial Dimitrie Sgavêrdia sau espunerii

nepretențioase ce din modestele mele puteri am făcut despre „Ortodoxie“, dar înșfârșit nici salba de preoți în frunte cu sute de credincioși de aici și jur, care au fixat biserica noastră catedrală. Duhul frăției ne face să le vedem toate ca pe o expresie a dragostei comune ce s'a arătat aievea, dornică de a ști și vedea în fruntea preocupărilor sale sufletești, alături cu preoții, pe intelectuali săi, — acestui duh sunt a se mulțumi aceste admirabile rezultate!

O lună și jumătate mai târziu la 19 August acelaș an frăția ortodoxă română a organizat, cu un neîntrecut fast sărbătoreț, cercul protopresbiterul al Mehădiei, în Băile-Erculane. Descinzând în orașelul acesta sburdălnic, asociația noastră a avut în vedere un dublu scop. Și pe lângă toată nota ușurată și petrecărească, pe care i-o dă în mod firesc caracterul său, orașelul nostru a îmbrăcat o haină de pioasă reculegere în această zi. Și în ochii mulțimii, la întâmplare, dar cu tot dinadinsul în ochii inimilor noastre au fost covârșitoare momentele trăite aci. Întâi litia cu cei aproape patruzeci de preoți în ornate luminoase coborînd dela biserică înspre pavilionul din mijlocul parcului unde s'a săvârșit sfântă liturgie. Impunătorul serviciu al sfintei liturgii cu soborul cel mare de preoți cărora le răspunde la ectenii frumosul cor al Catedralei și în urmă zguduitorul de inimi vorbire a președintelui, care în extazul bucuriei sale rostește biblicele cuvinte: „Am găsit pe Domnul!“

Incoronarea acestor manifestări o aduce savanta și totuș atât de mișcătoarea conferință a distinsului profesor universitar Dr Vasilie Loichiță despre „Misterul Euharistic“. Cîntea de a ne fi conferențiat îl cînteste și pe dsa, care în fața unui mare și ales auditoriu, a coborît în mijlocul unei desăvârșite frățietăți, o frântură de cer, întremător și dulce vieții noastre pământești.

Și aici ca pretutindeni, însufleșitul creștin colonel Romulus Boldea a dat, în legătură cu organizarea cercului asociației lămuriri și detalii prețioase, de care e bine a face cunoștință.

Cu tot fatalul caz al subitei imbolnăviri în această misionară a președintelui nostru, asociația nu a pregetat să îndeplinească propusul său omagiu postum de a participa în grup solidar la parastasul de 6 săptămâni, săvârșit la locul de vecinică odihnă episcopului Dr Iosif Traian Badescu. Neîntrecuta cuvântare, cutremurătoare de inimi, rostită de el la mormântul proaspăt al fericitului episcop, a fost nuanțată de un legământ decisiv la timpul său în desfășurarea evenimentelor viitoare...

Aceste evenimente dublate de boala președintelui au împiedecat pentru moment continuarea firului preafrumos început de F. O. R.

(Urmează)

Veniți către mine voi toți cei osteniți și înșărcinați și eu vă voi da odihnă. Luați jugul meu peste voi și vă învățați dela mine că eu sunt blând și umil cu inima și veți afla repaus pentru sufletele voastre. Căci jugul meu este bun și sarcina mea ușoară. (Mat. 11, 28-30)

*

Ca o peatră scumpă este darul în ochii celui ce-l primește, ori unde se îndreaptă izbușește. (Prov. 17, 8)

Din Taina Cununii.

*Păreche potrivită:
Un june și o fată
Se leagă la viață,
Din inimă curată.*

*Cu nașul și cu nașa
Ei vin la cununie
Ș' ascultă și o parte
Din sfânta Liturghie.*

*'Naintea Altarului,
Cum stau în așteptare,
La suflet îi pătrunde
Această taină mare.*

*Cu bună rânduială
Se gată Liturghia,
Cu sfânta bucurie
Incepe cununia.*

*O, Doamne, ce frumoasă
Și bună 'nvățatură
Se 'mbie celor tineri,
Cinstita legătură.*

*De-ar prinde-o toată lumea,
Prin ea să viețuiască,
Ne-ar fi cu mult mai dulce
Viața pământească.*

*Bărbatul și femeia
Pe cale de lumină,
Ar crește copilașii
În dragoste creștină.*

*Ar merge toate bine
Și n'ar fi certe 'n case,
Năcazuri cu divorțuri
Din fapte rușinoase.*

*Ar duce omenirea
Viața mai curată
Și n'ar fi — cum e astăzi —
Atâta judecată.*

*Apostol Pavel iară
În Cartea sa ne spune:
Temeiul bun la toate
Familia îl pune.*

G. B.

„Veniți la mine...”

de: Pr. Iacob Crețiu.

„Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați și eu vă voi odihni pe voi” (Mateiu 11, 28).

...Din zori de zi și până târziu în noapte, în fiecare zi, alergăm în dreapta și în stânga, ne zvârcolim, punând întreaga noastră vigoare în serviciul acaparării a cât mai multe bunuri lumești. Puterea noastră de muncă, întreagă, mergând până la epuizare, viața noastră însași, o închinăm — în acest secol dominat de cel mai cras materialism ce s'a întâlnit cândva — materiei.

Idolul sufletului nostru, înaintea căruia ne închinăm ziua și noaptea, căruia îi slujim viața noastră 'ntreagă, este banul.

Exigențele vieții fiind multe azi, omul nu se mai mulțumește cu puțin. Banul, constituind idealul, în care se întrupează toate năzuințele colectivității de azi, pe zi ce trece, uităm tot mai mult, că mai avem și un suflet. Și, uitând îl neglijăm. Viața de aci spunem că e scurtă. Nu ne ajunge nici pentru acapararea celor materiale, necum să ne mai putem gândi și la cele spirituale. Sufletul însă, are și el trebuință de hrană, întocmai ca și corpul. Nu i-o dăm, vom răspunde odată...

...„Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați...” a spus odinioară Mântuitorul lumii. Veniți la altarul Bisericii strămoșești voi cei împovărați și oboseți, strigă de atâtea ori, cei cari slujind la acest altar, reprezintă pe Cel crucificat pentru păcatele oamenilor. Dar, câți se îndreaptă spre acest altar? Câți? Să nu fie nimeni dintre muritori, sau foarte puțini împovărați și oboseți?!

...Să ne oprim un monument — e timpul — din goana disperată după cele materiale și să ne cercetăm puțin conștiințele.

Să privim măcar în fugă, dar cu atențiune, desfășurarea importantelor evenimente sociale de azi; viața noastră cu toată gama preocupărilor ei, cu tot complexul ei de probleme; felul nostru de justificare a acțiunilor noastre cotidiene și reflectând puțin asupra tuturor preocupărilor, cari ne frământă din zori de zi și

până târziu în noapte, sa ne întrebăm: *Omule, oare Creatorul tău pentru astfel de preocupări te-a creat? Oare aceasta să fie menirea ta aici pe pământ? Oare, pentru a duce noi viața de aci, așa cum o ducem, să fi adus Creatorul nostru cea mai mare jertfă — jertfirea unicului Său Fiu — pe care a putut-o și o va putea aduce cândva un părinte?*

Nu! Alta — credem — este menirea noastră. Pentru altceva am fost creați de Cel care în iubirea Sa nemărginită, a trimis să-l răstignim pe unicul Său Fiu.

„Veniți la mine toți cei osteniți...” Dar, — repetăm — câți aleargă azi la Cel care este: „Calea, adevărul și viața”; Și vai, ce mulți sunt oboseți și împovărați! Credem, că n'am putea fi acuzați de exagerări, afirmând că, aproape toți — că să nu zicem toți — muritorii sunt oboseți. Omenirea acestui secol, întreagă, desorientată cum e, a obosit, căci prea multe au fost frământările sterile, cotidiene; prea istovitoare a fost goana disperată după acapararea celor lumești. Și, prea au fost și sunt puține grijile de cele duhovnicești.

Însăși formele de expresiune ale cugetării umane sunt uzate. Astăzi n'avem nici în literatură și nici în filosofie o doctrină dominantă, care să formeze o disciplină colectivă pentru masa elitelor intelectuale. În știință de asemenea genialul Einstein, a dărâmat toate vechile teorii ale lui Newton și Laplace, încât nu mai avem o concepție a materiei acceptată de toți, ci o mulțime de păreri diferite.

Progresele uimitoare ale mecanice au dus la radiofonie, n'au adus însă nici o propășire de ordin moral.

Singura mângâiere și unica nădejde de mai bine a mai rămas *credința* încă vie a popoului de jos în Cel care este deasupra noastră a muritorilor. Dar, câți aleargă și din aceștia la Cel care a strigat odinioară: „Veniți la Mine toți cei osteniți”? Câți?

Bisericile străbune, rămân, pe zi ce trece, tot mai pustii. Glasul preoților sună în deșert, căci sufletele creștinilor de azi — cei mai mulți numai cu numele creștini — sunt înțelenite. Rădăcinile măcăcinilor, cari au copleșit sufletul,

s'au întărit și ramificat atât încât cu foarte mare greutate se mai poate tăia brazdă în pârlogul duhovnicesc al unor generații, cari țin să urce din nou pe Golgota, să răstignească din nou pe Iisus Domnul.

Aceasta fiind realitatea, se mai poate face ceva, se mai poate ceva îndrepta? Mai este ceva de făcut? Desigur că da.

...Să renunțăm la munca de deștelenire a sufletelor unor generații oboseite prea de timpuriu din cauza condamnărilor preocupări cotidiene ale vieții lor? Nu! *Să continuăm — cu și mai mare zel — a lupta contra răului și să ne nizuim a readuce — până n'au căzut în prăpastia duhovnicească; la margine sunt de mult — pe cei cari mai putem, la adevărata cale, ducătoare la mântuire.*

Și, dacă e prea târziu cumva să-i mai salvăm pe aceștia, dacă vom vedea că zadarnice vor rămâne toate eforturile noastre, să nu uităm, că nu putem, decepționați, să încercăm a ne încheia bilanțul îndatoririlor noastre. Ne mai rămâne ceva de făcut. *Ne mai rămân generațiile cari se ridică. Spre acestea să ne îndreptăm cu toții privirile, căci ei sunt nădejdea de mai bine a bisericii lui Hristos, părăsită azi de atâți rătași; nădejdea de mai bine a Neamului.*

Cei cari ne-am hotărât să ducem în spate, în viața de aici, greaua cruce pe care a dus-o spre Golgota Mântuitorul, avem datoria să căutăm pe adevărații părinți, cari să-și crească fiii în alt spirit decât cel dominant azi, în adevăratul spirit creștin. Dacă nu-i găsim, sau vor fi prea puțini, până mai e timp, să-i înlocuim noi, — **orele de catehizație** ne dau posibilitatea — căci mâne, când vor intra și acești micuți în adevărata luptă a vieții, de vor fi crescuți în spiritul vremii de azi, vor osteni și ei, și atunci sigur zadarnic vor mai suna în glasul nostru cuvintele Mântuitorului: „*Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați și eu vă voi odihni pe voi!*” Ei nu se vor mai întoarce la Cel care este izvorul vieții, la Mântuitorul lumii, și vor rămâne pierduți pentru totdeauna, iar noi, slujitorii sfântului altar, vom răspunde și de sufletele lor, căci ne-au fost încredințate spre păstorie.

ȘTIRI

Dela Astra. Asociațiunea pentru literatura și cultura poporului român „Astra” își va ține adunarea generală în zilele de 8 și 9 Sept. a. c. la Tg.-Mureș. Direcțiunea generală C. F. R. a aprobat reducerea de 50% pentru participanți.

Din extremul orient. Ziarele ne aduc știrea unui apropiat nou conflict, în extremul orient, ba chiar că s'au produs iarăși ciocniri sângeroase între armatele civile ale chinezilor cu japonezi. Atât Japonia cât și Statele-Unite fac mari pregătiri de război, în special pentru campania de iarnă.

Alcătuirea programului preregimentar. La ministrul instrucțiunii se lucrează intențiv la întocmirea programului pentru pregătirea premilitară, la care preotul satului va avea rol de conducător în educarea morală a tineretului.

Reînhumare. În ziua de 8 Sept. a. c. se va face, la ora 5 d. m. reînhumarea osemintelor marelui naționalist bănățean prof. Iuliu Vuia în cimitirul ort. rom. din Loc.

Pericolul de peste Nistru. Temerea ce a semnalat-o la timpul său, organul nostru eparhial se adevărește prin faptul că zilele acestea a fost arestat de organele siguranței din Basarabia un tânăr oarecare, subșeful G. P. U.-ului dela frontiera Nistrului, conducător al comuniștilor din capitală, care aducea din Rusia-Sovietică, în căptușeala hainei sale, ordine și numeroase adrese, din partea organizației de spionaj din Rusia!

Pentru monumentul funerar „Dr. Iosif Iuliu Olariu” au mai intrat următoarele sume:

Pr. Gh. Șdic din Seleuș	100 Lei
Biserica din Seleuș	125 „

Total: 225 Lei

Suma anterioară: 69.744 Lei

Total până de prezent: 69.969 Lei

Aviz. Toate manualele de școală ale prof. I. Vuia se vând învățătorilor, cu 40% rabat, de Librărie diecezană din Arad.

Obiecte bisericesti

dela cele mai renumite fabrici, se află de vânzare la Librăria Diecezană.

Notă Oficială.

Nr. 4427 E 1934.

Spre orientare și conformare tuturor salariaților Eparhiei noastre publicăm mai jos adresa Ministerului Instrucțiunii al Cultelor și Artelor Direcția Contabilității și contabilului Financiar. Nr. 135,698/1934. Cătră Eparhia Caransebeșului, În conformitate cu dispozițiunile art. 15 din Decretul Lege Nr. 2420/934 pentru prohibirea cumulului în funcțiunile publice, publicat în Monitorul Oficial Nr. 189 din 18 August 1934 cu onoare Vă rugăm să binevoiți a lua de urgență măsuri — ca toate persoanele vizate de acest Decret și care ocupă mai mult de o funcțiune sub orice titlu, să ne înainteze pe adresa Direcției Contabilității, în termen de 15 zile dela data publicării prezentului Decret în Monitorul Oficial, declarațiuni scrise, arătând ce anume funcțiuni și însărcinări îndeplinesc, ce retribuțiuni primesc care sunt cele două funcțiuni alese potrivit prevederilor acestui Decret și, pe care din ele o socotește ca principală.

Veți atrage atențiunea celor în drept că dacă nu se vor conforma în termenul arătat mai sus, vor suferi rigorile legii. Ministru, ss Stefanescu, Director general, ss. Vinea.

Caransebeș la 27 August 1934.

Episcopul diecezan :

† VASILE

BIBLIOGRAFIE

A apărut :

Dumitru Călugăr: HRISTOS ÎN ȘCOALĂ. Manualul catehetului ortodox pentru școala primară. Sibiu 1934. Pagini 532. Prețul volumului legat în pânză : Lei 220.—.

De-un an de zile Biserica și-a redobândit dreptul său firesc de a intra în școala primară pentru a preda învățământul religios și educația morală prin propriile sale organe — preoții — și a crește tinerele vârstare ale neamului în duhul Evangheliei și al înțeleptelor noastre tradiții ortodoxe.

Dar ea s'a îngrijit să pună la îndemâna noilor dascăli de învățătură creștinească și necesarele mijloace didactice, pentru cât mai rodnică împlinire a datoriei lor.

Mijloacele acestea le găsește orice preot-catehet în manualul de față, intitulat așa de frumos : *Hristos în școală*.

Desigur, preoțimea noastră este pregătită pentru noua sarcină ce și-a luat-o asupra sa. Căci în școalele noastre teologice (din Ardeal) studiul Cateheticeii a fost cinstit totdeauna cu atenția cuvenită. Totuși această

preoțime va găsi un neprețuit ajutor și îndreptar în *Manualul* care cuprinde întreg materialul didactic al Religiei din cei patru ani de școală primară, prelucrat în lecțiuni-model de unul din cei mai iscusiți cateheți ai noștri : Dl D. Călugăr.

Manualul dlui D. Călugăr, prefața de dl Nicolae Colan, rectorul Academiei teologice din Sibiu, este o carte unică atât prin cuprinsul ei cât și prin execuția tehnică de o remarcabilă distincție.

Comande : La **Librăria Arhidiecezană** din Sibiu.

Cărți de Religieune pentru școalele secundare

— aprobate de Sf. Sinod și Ministerul Instrucțiunii publice (Adresa Sf. Sinod din 16 Septemvrie 1930, Nr. 603) —

de **Dr P. BARBU** și **Pr. P. BIZEREA**

1. *Istoria sfânta a Testamentului Vechiu și Nou*, pentru clasa I. Lei 30.—
2. *Parabolele și Învățăturile Domnului nostru Isus Hristos*, pentru clasa II. Lei 25.—
3. *Istoria Bisericii universale*, pentru clasa III. Lei 30.—

se află de vânzare la

Librăria Diecezană, Caransebeș.

AVIZ!

Primesc spre executare în culori de ulei tot felul de lucrări de

Artă bisericească

și anume :

Ripizi,

Steaguri,

Prăsnicare,

Mormântul Domnului

și tot felul de obiecte bisericești.

Prof. Cornel G. Otonoga, pictor

Caransebeș, Str. Ghețării 4.